

Steun in de rug
Thuis, in de laatste levensfase
VPTZ Arnhem

Jaarplan 2025

September 2024

VPTZ Arnhem biedt vrijwillige, palliatieve en terminale zorg in 'de gouden driehoek' van mantelzorg, beroepsmatige en vrijwillige zorg.

Onze vrijwilligers geven aandacht, ondersteuning en tijd zowel aan mensen in de laatste fase van hun leven als aan hun naasten. Hiermee voegen wij leven toe aan de dagen in plaats van dagen aan het leven.

Onze inzet is persoonsgericht, betreft maatwerk en staat open voor mensen van alle gezindten en culturele achtergronden.

Ieder jaar stelt het bestuur, samen met de Algemeen Coördinator, een werkplan op voor het komende jaar als leidraad van handelen alsook voor de externe en interne communicatie.

In dit voorliggende jaarplan 2025 trekken wij de ontwikkelingen van 2024 door, in het bijzonder wat betreft de differentiatie van ons aanbod naar inhoud, het moment van inzet in de palliatieve fase, de locatie en de kwaliteiten van onze vrijwilligers.

Ook bij het verder uitwerken van onze samenwerking met de beroepsmatige palliatieve zorg trekken wij de lijnen door van de afgelopen jaren, mede gestimuleerd door de actuele kwaliteitsslagen in het brede veld van palliatieve zorg.

Op geleide van de verdergaande samenwerking met VPTZ Midden Gelderland zullen wij in 2025 onze organisatie verder versterken.

Een en ander werken wij in dit plan op hoofdlijnen verder uit met als opbouw:

- 1. Doel en uitgangspunten**
- 2. Inzetten**
- 3. Organisatie, kwaliteit en differentiatie van de zorg door onze vrijwilligers**
- 4. Positie en samenwerkingen**
- 5. Financieel beleid**
- 6. Informatie over VPTZ Arnhem**

1. Doel en uitgangspunten

Wij verlichten de laatste fase van iemands leven door “er te zijn”.

Aan de mantelzorger(s) van de stervende bieden onze vrijwilligers ondersteuning. Dit betreft zowel aandacht, vervanging als praktische hulp. Hierdoor kan de mantelzorger tot rust komen, even tijd voor zichzelf hebben en kan hij of zij het ingrijpende proces beter volhouden. Dit geldt zeker voor situaties waarin de stervende niet meer alleen gelaten kan worden.

Onze vrijwilligers bieden ondersteuning en aandacht zowel bij mensen thuis, alsook in instellingen zoals verpleeg- en verzorgingscentra.

Iedereen die daaraan behoefte heeft, kan direct onze inzet aanvragen. Naast de rechtstreekse aanvraag door particulieren vinden onze inzetten plaats op basis van een verwijzing van een instelling uit de Gezondheidszorg, van artsen, van paramedici, van de Thuiszorg en van welzijns- en hulpverleningsorganisaties.

Onze vrijwilligers zijn goed opgeleid en werken waar van nodig nauw samen met de professionele zorgverleners.

Als lid van VPTZ Nederland onderschrijven we de ‘*Visie op Kwaliteit*’ en nemen we het nieuwe ‘*Kwaliteitskompas*’ als leidraad voor het werken aan kwaliteitsbewustzijn. Dit betreft relationele, professionele en organisatorische kwaliteit. Het kompas is een praktisch hulpmiddel om gestructureerd en systematisch te werken aan kwaliteit.

Ook gebruiken wij de kaders en richtlijnen van het “*Het kwaliteitskader palliatieve zorg Nederland*”. Wij concretiseren dit in samenwerking met onze partners binnen het Netwerk Palliatieve Zorg Arnhem en de Liemers, waaraan wij ook bestuurlijk actief deelnemen.

Binnen de gemeente Arnhem realiseren wij ons aanbod in verbinding met andere partijen in het brede veld van formele en informele zorg en welzijn.

2. Inzetten

Wij willen in 2025 ten minste 55 inzetten realiseren vanuit de ambitie om er voor zo veel mogelijk mensen in de laatste levensfase (en hun partners) “er te zijn”. Een stevige kwantitatieve basis (aantal inzetten, aantal vrijwilligers) is ook nodig is om ons financieel en organisatorisch gezond te houden.

Het overzicht van de aantallen inzetten vanaf 2019 en de prognose voor 2024 en 2025 geeft het volgende beeld:

2019: 31 waarvan 7 intramuraal

2020:	8	waarvan 2	intramuraal (Corona)
2021:	24	waarvan 7	intramuraal
2022:	27	waarvan 8	intramuraal
2023:	36	waarvan 10	intramuraal
2024	45	waarvan 12	intramuraal (verwacht op basis Q1, Q2, Q3)
2025:	55	waarvan 15	intramuraal, exclusief 5 “buddy/ maatje palliatief” (zie paragraaf 3.3).

3. Organisatie, kwaliteit en differentiatie van de zorg door onze vrijwilligers

3.1 Organisatie van de zorg en ondersteuning

VPTZ Arnhem is een vrijwilligersorganisatie met één betaalde beroepskracht op parttimebasis. De functiebenaming hiervan is algemeen coördinator (AC). De AC is verantwoordelijk voor planning en inzet, draagt zorg voor een open en veilig werkklimaat in de organisatie, stuurt de vrijwilligers coördinatoren (VC-en) aan en onderhoudt contacten met verwijzende organisaties. Tevens is de AC verantwoordelijk voor de zorgkwaliteit en voor de organisatie ten behoeve van de inzetten van onze vrijwilligers.

In 2024 konden wij drie nieuwe vrijwilligers verwelkomen die na het volgen van de verplichte basiscursus ingezet zijn. Ultimo 2024 waren er 15 vrijwilligers en 3 VC-en, waarvan 2 eveneens inzetbaar als vrijwilliger.

Door onze verbeterde herkenbaarheid als VPTZ Arnhem alsook door de groeiende aandacht in de samenleving voor het bewerkstelligen van een goede levenskwaliteit in de laatste levensfase, van een waardig en draaglijk stervensproces en van de verwerking van verlies, verwachten wij dat in 2025 ons vrijwilligersbestand zeker verder zal groeien.

Wij streven naar een aantal van 25 vrijwilligers als basis.

Wij beantwoorden aanvragen voor een inzet met gebruik van een zorgvuldige, persoonlijke intake binnen 24 uur. De dienstdoende VC vormt zich door een huisbezoek en door contacten met de professionele zorg een beeld van de vraag en draagt zorg voor een *match* met een beschikbare vrijwilliger.

Deze manier van werken die bijna altijd leidt tot snelle en passende inzetten, wordt door cliënten en verwijzers altijd erg positief beoordeeld.

Helaas komen wij een aantal keren per jaar tegen dat een aanvraag “te laat” plaats vindt: nog voordat wij de intake hebben kunnen afronden of een begin hebben kunnen maken met de inzet, is de cliënt al overleden. Dit is voor ons mede reden om te werken aan het eerder in de palliatieve fase kunnen inzetten van onze vrijwilligers.

De VC legt de wensen, behoeften en specifieke kenmerken van de cliënt vast, alsook de gemaakte afspraken over bezoekfrequentie, informatie en feedback.

3.2 Kwaliteit

Leren en *ontwikkelen* zijn een belangrijk onderdeel van ons kwaliteitsbeleid. Zij dragen bij aan een goede toerusting van onze vrijwilligers voor hun vrijwillige (!) werk. Wij letten er goed op dat externe informatie (ontwikkelingen in het aanbod; kennis over vormen van begeleiding en kennis over bepaalde chronische aandoeningen in de laatste levensfase) bij *leren* en *ontwikkelen* betrokken worden.

Wij onderscheiden drie manieren van *leren* en *ontwikkelen*:

- Cursussen, studiedagen, workshops
- Leren van en met elkaar en
- Feedback van cliënten.

Cursussen:

- VPTZ Arnhem en VPTZ Midden Gelderland organiseren gezamenlijk minimaal eenmaal per jaar de basiscursus voor nieuwe vrijwilligers.
- Wij organiseren éénmaal per jaar de bijeenkomst voor het oefenen van praktische vaardigheden.
- Wij stimuleren onze vrijwilligers en onze vrijwilligers coördinatoren om gebruik te maken van het landelijk VPTZ-cursusaanbod.
- Wij stimuleren vrijwilligers om deel te nemen aan workshops en bijeenkomsten van andere relevante organisaties in Arnhem en de regio, zoals het Netwerk Dementie.

Leren van en met elkaar:

Uitwisseling van ervaringen tijdens de vrijwilligersbijeenkomsten (éénmaal x per zes weken) aangevuld met aandacht voor specifieke inhoudelijke thema's. Waar mogelijk worden deze thema's verzorgd door deskundigen uit de regio en van VPTZ Nederland.

Bijhouden van relevant onderzoek, literatuur en studiedagen.

Feedback:

Eigen mensen weten als geen ander wat er handiger en slimmer kan en wat in bepaalde situatie "handelen naar wijsheid" kan inhouden.

Wij betrekken onze vrijwilligers dan ook bij het borgen en ontwikkelen van de kwaliteit van zorg en de voorwaarden hiervoor.

Ook klachten en eindgesprekken zijn een belangrijke bron van feedback. Feedback richting de vrijwilliger/medewerker valt eveneens onder deze bouwsteen.

Concrete activiteiten zijn:

- Doorlopend contact met vrijwilligers door vrijwilligerscoördinator.
- Jaargesprekken met vrijwilligers door de vrijwilligerscoördinatoren.
- Jaargesprekken met de vrijwilligerscoördinatoren door de algemeen coördinator.
- Eindgesprek met vertrekkende vrijwilliger.
- Het jaarlijkse functioneringsgesprek van het bestuur met de algemeen coördinator.

Alle in deze paragraaf genoemde acties zijn opgenomen in onze protocollen en richtlijnen.

De AC neemt deel aan het VPTZ Lerend Netwerk.

3.3 Differentiatie

In het verlengde van onze ervaringen en in samenhang met de ontwikkelingen in het bredere veld van de beroepsmatige en van de door vrijwilligers geboden palliatieve zorg differentiëren wij in 2025 ons aanbod verder langs vier lijnen:

1^e lijn: meer “intramurale” inzetten.

2^e lijn: uitbreiding van het aantal inzetten eerder in de palliatieve fase/ in het “verwachte” laatste levensjaar van de cliënt.

3^e lijn: versteviging van de samenwerking met de Thuiszorgorganisaties en het Palliatief Team.

4^e lijn: een pilot voor het inzetten op basis van het concept “palliatieve buddy of maatje”.

Deze differentiaties komen voort uit:

- De positieve ervaringen van een aantal van onze vrijwilligers.
- De behoefte van een aantal van onze belangrijke verwijzers aan diverse vormen van inzet.
- De positieve voorbeelden elders in het land bij andere VPTZ-en.
- Onze actieve aansluiting bij de ontwikkelingen in het brede veld van palliatieve zorg en de in het Netwerk Palliatieve Zorg Arnhem en de Liemers gemaakte afspraken, in het bijzonder de belofte dat organisaties in afstemming met elkaar de behoefte van cliënten in de gehele palliatieve fase beantwoorden.

In 2025 zal de pilot “buddy palliatief” (werktitel) van start gaan. Wij willen vijf begeleidingen op deze basis realiseren. Wij zullen de bevindingen en resultaten hiervan intern en extern (laten) toetsen voordat wij besluiten tot definitieve implementatie.

4. Positie en samenwerkingen

4.1 Samenwerkingen voor goede zorg

In de afgelopen jaren bouwden wij aan effectieve samenwerkingsrelaties met diverse lokale (Arnhem) organisaties voor zorg, welzijn en hulpverlening.

Wij nemen – samen met VPTZ Midden Gelderland – actief deel aan regionale initiatieven voor de verbetering van de zichtbaarheid en van de toegankelijkheid van onze VPTZ-zorg.

In 2025 krijgt dit alles een vervolg, waarbij wij met onze samenwerkingspartners passende afspraken maken, vastleggen en monitoren. Hiervoor gebruiken wij het door VPTZ Nederland beschikbaar gestelde format “samenwerkingsovereenkomsten”.

De afspraken betreffen in het bijzonder:

- De manier waarop wij reageren op en omgaan met verwijzingen (onze intakes).
- De inhoud, de kwaliteit en de tijd van de door vrijwilligers geboden zorg, steun en aandacht.
- De evaluatie en feedback.
- De informatie en privacy.
- Een eventuele financiële vergoeding.

Met deze aanpak dragen wij bij aan transparantie naar onze cliënten, verwijzers, vrijwilligers en financiers.

In 2025 zullen wij de nu al bestaande actieve deelname aan een aantal initiatieven en projecten intensiveren, zoals:

- Siza
Vanouds schakelt Siza ons in op een aantal van hun locaties. In overleg breiden wij dit uit naar alle locaties van Siza in Arnhem.
- Pleyade
Op de locatie Eldenstaete loopt een pilot waarbij wij langduriger voor cliënten beschikbaar zijn. Begin 2025 wordt besloten tot al of niet voortzetten/uitbreiden.
- DrieGasthuizenGroep
Ook hier geldt dat we op een paar locaties komen en dit willen uitbreiden naar een beschikbaarheid naar alle locaties.
- Langdurige Ondersteuning Thuis (L.O.T. / DGG)
Dit is een nieuw initiatief van DrieGasthuizenGroep, waarbij men langdurige ondersteuning thuis kan krijgen passend bij levensfase en situatie.
- Welzijn op recept

Dit is een landelijke formule, die sinds een aantal jaren in de gemeente Arnhem op de kaart staat. Het geeft huisartsen de mogelijkheid om een patiënt met psychosociale klachten door te verwijzen naar voorzieningen in domein Welzijn (leefstijl coaches, etc.).

- **Maatjesproject SWOA**
Met SWOA (Stichting Welzijn Ouderen Arnhem) bespreken wij hoe VPTZ het stokje kan overnemen in situaties waarin maatjes van SWOA ondersteunen waar iemand het levenseinde nadert.
- **PALZO**
Wij nemen deel aan de werkgroep van het Netwerk Palliatieve Zorg Arnhem en de Liemers die dit jaar de succesfactoren verzamelt voor het verstevigen van de Hospicezorg en – in relatie daarmee – van de door de VPTZ-en geboden zorg. Hopelijk heeft dit in 2025 een vervolg.
- Wij participeren in en onderhouden nauwe contacten met het Mantelzorgakkoord van de gemeente Arnhem, het regionale Netwerk Dementie, het regionale Oncologie Netwerk en het Arnhemse MVT (Mantelzorg Vrijwillige Thuishulp).

4.2 Positie in de gemeente Arnhem

Ons aanbod in de gemeente Arnhem past in het gemeentelijk vrijwilligersbeleid, in het Mantelzorgakkoord, in het zich breed ontwikkelende aanbod voor vrijwillige zorg en ondersteuning aan kwetsbare Arnhemmers. (zie ook paragraaf 4.1).

Bij het ontwikkelen van de in paragraaf 3.3 genoemde “pilot buddy/maatje palliatief” hebben wij diverse Arnhemse zorg- en hulpverleningsorganisaties betrokken.

Wij verwachten dat de gemeente Arnhem onze subsidieaanvraag voor het jaar 2025 zal honoreren.

4.3 Samenwerking met VPTZ Midden Gelderland

In 2023 en 2024 heeft de samenwerking tussen VPTZ Arnhem en Midden Gelderland meerdere positieve effecten gehad:

- Meer bekendheid van ons aanbod in de regio en naar (potentiële) verwijzers, onder meer door onze gezamenlijke site, het samen optrekken bij informatieve en publicitaire trajecten en het gezamenlijk uitbrengen van een externe en een interne Nieuwsbrief.
- De versterking van het scholingsaanbod aan vrijwilligers.
- De versterking van de interne organisatie, in het bijzonder wat betreft de

aandachtsgebieden van en de samenwerking tussen de Algemeen Coördinatoren.

- Meer aandacht voor kwaliteit, zowel t.a.v. de inzetten zelf als de voorwaarden hiervoor.
- Waar nodig of gewenst kunnen vrijwilligers “over de grenzen van de eigen organisatie/ locatie worden ingezet”.
- De besturen stemmen af hoe bepaalde vraagstukken het beste benaderd kunnen worden en leren van elkaar.

De twee organisaties willen in 2025 nog verdere stappen zetten naar intensivering van de bestuurlijke en organisatorische samenwerking.

4.4 Netwerk Palliatieve Zorg Arnhem en de Liemers

Binnen het Netwerk Palliatieve Zorg regio Arnhem en de Liemers participeert VPTZ-Arnhem in samenwerking met VPTZ Midden-Gelderland en Nabij in het dagelijks en algemeen bestuur van het Netwerk.

Dit is mede van belang voor het tijdig kunnen inschakelen van onze inzetten in de palliatieve fase. Wij spannen ons in om op beleidsniveau beter in beeld te komen, teneinde een beter samenspel tussen formele in informele zorg mogelijk te maken, mede in relatie tot de welzijns- en hulpverleningsorganisaties.

Wij werken in het Netwerk actief mee aan de realisatie van verschillende trajecten, zoals de versterking van de Hospice-zorg; het realiseren van het “Markeringsmoment” (= begin van de palliatieve fase; overleg met de cliënt over welke zorg hij of zij nodig heeft of wenst); het opbouwen van regionale kennisnetwerken en een Kenniscentrum Palliatieve zorg.

4.5 VPTZ Nederland

VPTZ Arnhem is lid van de landelijke VPTZ-organisatie.

VPTZ Nederland vervult een belangrijk rol om de palliatieve, terminale zorg door vrijwilligers bij beleidsmakers en financiers in beeld te houden of te brengen.

Waar nodig en passend hebben wij hierin inbreng, zowel op eigen initiatief als door deelname aan themabijeenkomsten of Algemene Leden Vergaderingen.

Wij nemen deel aan en maken gebruik van het aanbod voor kwaliteitsbehoud en -versterking zoals scholing, themabijeenkomsten.

5. Financieel beleid

Onze organisatie ontvangt subsidie op basis van de “VWS *Subsidieregeling palliatieve terminale zorg en geestelijke verzorging*”.

Ook in 2025 zal de bekostiging van onze inzetten plaats vinden vanuit deze regeling, met

toepassing van wat hierin nader is bepaald, zoals de berekeningsmethodiek (de doorwerking van de aantallen inzetten van de voorgaande drie jaren) en de hoogte van de bedragen per inzet.

Per 2026 zal de regeling gewijzigd worden, hierover is het ministerie met onder meer VPTZ-Nederland in gesprek.

Wij hopen op bijstellingen in de regeling. De nu bestaande berekeningsmethodiek en de verschillen tussen bedragen voor thuisinzetten en intramurale inzetten belemmeren een goede uitwerking van onze differentiatie (zie hiervoor paragraaf 3.3).

Daarnaast zullen wij op zoek gaan naar andere financieringsbronnen, in het bijzonder voor de pilot “buddy/ maatje palliatief” (zie hiervoor ook paragraaf 3.3). Primair betreft dit de gemeente Arnhem.

Wij verwachten dat de voortgaande samenwerking met Midden Gelderland voor beide organisaties zal leiden tot (een) meer evenwichtige exploitatie(s).

Hierdoor en door het stringent beheersen van de kosten, zullen de financiële bijdragen vanuit de Steunstichting VPTZ Arnhem afgebouwd kunnen worden, zo verwachten wij.

Wij verwachten dat wij de bestaande (bescheiden) vergoedingsregelingen voor onze VC-en en voor onze vrijwilligers kunnen handhaven.

6. Informatie over VPTZ Arnhem

Email: info@vptzarnhem.nl

Website: www.vptz-amg.nl

VPTZ Arnhem wordt bijgestaan door het steunpunt VPTZ Nederland te Amersfoort:

www.vptz.nl

Adres en telefonische bereikbaarheid:

VPTZ Arnhem, Akkerwindestraat 1-109, 6832 CR Arnhem

Tel. 06 1495 1013 (algemeen coördinator)

Tel. 06 5100 9572 (vrijwilligerscoördinatoren. Dagelijks van 10.00 tot 18.00)
